

Zuzana Čaputová
prezidentka Slovenskej republiky

KANCELÁRIA NR SR PODATEĽŇA		
Došlo: 11 -06- 2024		
Číslo záznamu: 13139	Číslo spisu: 112-066A-0705/2024 -1	
Listy: 1	Prílohy: 1/5	Vybavuje: 2x zákon

Bratislava 11. júna 2024
Číslo spisu: 2416-2024-KPSR

Vážený pán podpredseda,

podľa čl. 102 ods. 1 písm. o) Ústavy Slovenskej republiky vraciam Národnej rade Slovenskej republiky zákon z 22. mája 2024, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Vzhľadom na obsah pripomienok k vrátenému zákonu uvedených v rozhodnutí, moja účasť na schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky nie je nevyhnutná. Dovoľujem si Vás, vážený pán podpredseda, požiadať o doručenie môjho rozhodnutia všetkým poslancom a o prerokovanie vráteného zákona v Národnej rade Slovenskej republiky bez mojej účasti.

Vrátenie zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky odôvodní Metod Špaček, vedúci Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky alebo Tomáš Hubinák, riaditeľ odboru legislatívno-právneho Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky.

S pozdravom

Vážený pán
Peter Žiga
podpredseda Národnej rady
Slovenskej republiky

Bratislava

Zuzana Čaputová
prezidentka Slovenskej republiky

Číslo spisu: 2416-2024-KPSR

ROZHODNUTIE
prezidentky Slovenskej republiky

o vrátení zákona z 22. mája 2024, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z. z.
o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Predkladá:
Zuzana Čaputová
prezidentka Slovenskej republiky

Bratislava 11. júna 2024

Na rokovanie
Národnej rady Slovenskej republiky

I

Podľa čl. 102 ods. 1 písm. o) Ústavy Slovenskej republiky vraciam Národnej rade Slovenskej republiky zákon z 22. mája 2024, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „schválený zákon“).

Navrhujem, aby Národná rada Slovenskej republiky (ďalej len „národná rada“) pri opätovnom prerokovaní zákon neprijala ako celok.

II

Schválený zákon bol na rokovanie národnej rady predložený ako vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „návrh zákona“). Vláda Slovenskej republiky predložila návrh zákona národnej rade aj s návrhom na skrátené legislatívne konanie, v ktorom sa, okrem iného, uvádza: *„Návrh zákona reaguje na potrebu sprehlľadnenia krajiny, čo možno považovať za významné preventívne opatrenie na zníženie nebezpečných stretov človeka s medveďom. ... Ďalej návrh zákona reflektuje na potrebu zníženia značných hospodárskych škôd spôsobovaných raticovou zverou na poľnohospodárskych plodinách a ovocných sadoch, ako aj potrebu udržiavania pasienkov a charakteristického vzhľadu krajiny.“* Na záver návrhu na skrátené legislatívne konanie sa konštatuje možné ohrozenie bezpečnosti obyvateľstva a vzniku značných hospodárskych škôd. Národná rada prerokovala schválený zákon v skrátenom legislatívnom konaní.

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovanom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v § 89 ods. 1 ustanovuje, že za mimoriadnych okolností, keď môže dôjsť k ohrozeniu základných práv a slobôd alebo bezpečnosti alebo ak hrozia štátu značné hospodárske škody, národná rada sa môže na návrh vlády Slovenskej republiky uznieť na skrátenom legislatívnom konaní.

Na uskutočnenie skráteného legislatívneho konania musí byť splnená základná podmienka, a to existencia mimoriadnych okolností, keď môže dôjsť k ohrozeniu základných ľudských práv a slobôd alebo bezpečnosti alebo ak hrozia štátu značné hospodárske škody. Mimoriadnou okolnosťou je len taká okolnosť, ktorá nie je výsledkom obvyklého chodu udalostí, a teda nastala náhle, a nebolo sa možné na ňu vopred pripraviť. V príčinnej súvislosti s mimoriadnou okolnosťou musí byť ohrozenie základných ľudských práv a slobôd alebo bezpečnosti alebo hrozba značných hospodárskych škôd štátu. Splnenie podmienky mimoriadnej okolnosti musí navrhovateľ zákona riadne

odôvodniť. Ohrozenie základných ľudských práv a slobôd alebo bezpečnosti alebo hrozba značných hospodárskych škôd pre štát je dostatočne odôvodnené vtedy, ak ohrozenie je reálne (atribút reálnosti ohrozenia), priame (atribút bezprostrednosti ohrozenia) a je konkretizovaný spôsob ohrozenia (atribút konkrétnosti ohrozenia).

Podľa môjho názoru zarastanie krajiny nemožno považovať za mimoriadnu okolnosť, ktorá nie je výsledkom obvyklého chodu udalostí a ktorá by nastala náhle. Zároveň nevidím priamu súvislosť medzi uvoľnením regulácie výrubu stromov a ochranou ľudí pred nebezpečnými stretmi s medveďom, zvlášť keď časť právnej úpravy sa týka výrubu drevín v zastavanom území obce, ako bude uvedené nižšie. Schválený zákon predstavuje podstatný zásah do ochrany prírody a krajiny, a teda aj zásah do Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) chráneného práva na priaznivé životné prostredie (čl. 44 ods. 1 ústavy). Podľa môjho názoru preto neboli naplnené podmienky pre skrátené legislatívne konanie v oblasti ochrany životného prostredia, ktorá si z povahy veci vyžaduje starostlivú a odborne podloženú prípravu. Keďže predmetom právnej úpravy je významné zníženie ochrany pre dreviny, prijatím riadne neprerokovaného zákona hrozia ťažko zvrátiteľné a dlhodobé následky s negatívnym vplyvom na obyvateľov Slovenska a ich právo na priaznivé životné prostredie.

III

Aktuálne znenie zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody a krajiny“) v § 47 ods. 4 písm. a) ustanovuje, že súhlas na výrub dreviny sa nevyžaduje na stromy s obvodom kmeňa do 40 cm, meraným vo výške 130 cm nad zemou, a súvislé krovité porasty v zastavanom území obce s výmerou do 10 m² a za hranicami zastavaného územia obce s výmerou do 20 m².

Návrh zákona mal vyššie uvedené ustanovenie zákona o ochrane prírody a krajiny novelizovať tak, že súhlas na výrub dreviny by sa nevyžadoval na stromy s obvodom kmeňa až do 80 cm, meraným vo výške 130 cm nad zemou, a súvislé krovité porasty s výmerou do 100 m².

V rámci druhého čítania v národnej rade došlo ku schváleniu viacerých pozmeňujúcich a dopĺňujúcich návrhov zo spoločnej správy výborov. Na základe jedného z nich sa upravilo znenie predmetného ustanovenia, a preto podľa schváleného zákona sa súhlas na výrub dreviny nemá vyžadovať:

1. na stromy s obvodom kmeňa do 60 cm, meraným vo výške 130 cm nad zemou, a súvislé krovité porasty s výmerou do 20 m², ak ide o drevinu rastúcu v zastavanom území obce na pozemkoch, ktoré sú územným plánom obce určené na zastavanie;
2. na stromy s obvodom kmeňa do 80 cm, meraným vo výške 130 cm nad zemou, a súvislé krovité porasty s výmerou do 100 m², ak ide o drevinu rastúcu

v zastavanom území obce na pozemkoch, ktoré nie sú územným plánom obce určené na zastavanie;

3. na stromy s obvodom kmeňa do 90 cm, meraným vo výške 130 cm nad zemou, a súvislé krovité porasty s výmerou do 200 m², ak ide o drevinu rastúcu za hranicami zastavaného územia obce.

Schváleným zákonom sa zároveň má vypustiť výnimka, podľa ktorej sa ustanovenie § 47 ods. 4 písm. a) zákona o ochrane prírody a krajiny nepoužije, ak drevina rastie na území s druhým alebo tretím stupňom ochrany. Na základe schváleného zákona by preto malo byť možné vyrúbať drevinu s daným obvodom kmeňa bez súhlasu aj na územiach s druhým stupňom ochrany, ktorými sú napríklad chránené krajinné oblasti, a s tretím stupňom ochrany, ktorými sú napríklad národné parky. Jediným obmedzením má byť povinnosť túto skutočnosť písomne oznámiť orgánu ochrany prírody pred plánovaným uskutočnením výrubu (čl. I bod 11 schváleného zákona). Orgán ochrany prírody v lehote 15 pracovných dní od doručenia oznámenia môže stanoviskom činnosť obmedziť, zakázať alebo určiť podmienky jej vykonania, ak to vyžaduje záujem ochrany prírody a krajiny. Ak orgán ochrany prírody v ustanovenej lehote stanovisko nevydá, považuje sa za súhlasné. Na tento postup sa nemá vzťahovať Správny poriadok (čl. I bod 14 schváleného zákona).

Všeobecne možno o schválenom zákone uviesť, že sa ním má podstatne uvoľniť výrub drevín v intraviláne a ešte viac v extraviláne, pričom toto uvoľnenie sa vzťahuje aj na územia s druhým a tretím stupňom ochrany. Schválený zákon síce zavádza inštitút stanoviska orgánu ochrany prírody vo vzťahu k výrubu na území s druhým a tretím stupňom ochrany, avšak nemá sa naňho aplikovať Správny poriadok. Nepôjde tak o správne konanie, v ktorom by boli zaručené procesné práva účastníkov konania vrátane opravného prostriedku. Tým sa priamo oslabuje aj Ústavou zaručené právo na priaznivé životné prostredie. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že súčasná právna úprava v zákone o ochrane prírody a krajiny dokonca ani neumožňuje udeliť súhlas s výrubom drevín na území s druhým a tretím stupňom ochrany z dôvodu podľa § 47 ods. 4 písm. a) zákona o ochrane prírody a krajiny.

V neposlednom rade uvádzam, že nesúhlas so znením schváleného zákona vyjadrili aj samosprávy zastúpené v Únii miest Slovenska z dôvodu, že bude umožnené odstraňovať stromy v mestách a prímestských oblastiach bez akejkoľvek náhrady.

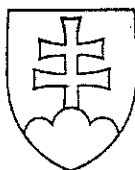
Vzhľadom na výhrady voči schválenému zákonu, najmä nenaplnenie podmienok pre skrátené legislatívne konanie a možný nesúlad s právom na priaznivé životné prostredie podľa čl. 44 ods. 1 ústavy, som sa rozhodla schválený zákon vrátiť ako celok.

IV

V nadväznosti na vyššie uvedené pripomienky a namietaný nesúlad s ústavou navrhujem, aby Národná rada Slovenskej republiky pri opätovnom prerokovaní zákon neprijala ako celok.

Bratislava 11. júna 2024

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ZÁKON

z 22. mája 2024,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení zákona č. 525/2003 Z. z., zákona č. 205/2004 Z. z., zákona č. 364/2004 Z. z., zákona č. 587/2004 Z. z., zákona č. 15/2005 Z. z., zákona č. 479/2005 Z. z., zákona č. 24/2006 Z. z., zákona č. 359/2007 Z. z., zákona č. 454/2007 Z. z., zákona č. 515/2008 Z. z., zákona č. 117/2010 Z. z., zákona č. 145/2010 Z. z., zákona č. 408/2011 Z. z., zákona č. 180/2013 Z. z., zákona č. 207/2013 Z. z., zákona č. 311/2013 Z. z., zákona č. 506/2013 Z. z., zákona č. 35/2014 Z. z., zákona č. 198/2014 Z. z., zákona č. 314/2014 Z. z., zákona č. 324/2014 Z. z., zákona č. 91/2016 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., zákona č. 240/2017 Z. z., zákona č. 177/2018 Z. z., zákona č. 284/2018 Z. z., zákona č. 310/2018 Z. z., zákona č. 150/2019 Z. z., zákona č. 221/2019 Z. z., zákona č. 356/2019 Z. z., zákona č. 460/2019 Z. z., zákona č. 74/2020 Z. z., zákona č. 6/2022 Z. z., zákona č. 377/2022 Z. z. a zákona č. 272/2023 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. Poznámka pod čiarou k odkazu 34 znie:

„³⁴⁾ Napríklad § 14 ods. 3 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov, § 23 zákona č. 364/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.“

2. V § 47 ods. 4 písmeno a) znie:

„a) na stromy s obvodom kmeňa do 60 cm, meraným vo výške 130 cm nad zemou, a súvislé krovité porasty s výmerou do 20 m², ak ide o drevinu rastúcu v zastavanom území obce na pozemkoch, ktoré sú územným plánom obce určené na zastavanie; na stromy s obvodom kmeňa do 80 cm, meraným vo výške 130 cm nad zemou, a súvislé krovité porasty s výmerou do 100 m², ak ide o drevinu rastúcu v zastavanom území obce na pozemkoch, ktoré nie sú územným plánom obce určené na zastavanie; na stromy s obvodom kmeňa do 90 cm, meraným vo výške 130 cm nad zemou, a súvislé krovité porasty s výmerou do 200 m², ak ide o drevinu rastúcu za hranicami zastavaného územia obce,“.

3. V § 47 ods. 4 sa vypúšťa písmeno c).

Doterajšie písmená d) až k) sa označujú ako písmená c) až j).

Poznámka pod čiarou k odkazu 76a sa vypúšťa.

4. V § 47 ods. 4 písm. d) sa za slovo „výrub“ vkladajú slová „povolí alebo“.

5. Poznámka pod čiarou k odkazu 78 znie:

„⁷⁸⁾ Napríklad zákon č. 220/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov, § 23 zákona č. 364/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 405/2011 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti v znení neskorších predpisov.“.

6. V § 47 ods. 4 písm. e) sa za slovom „vykonáva“ vypúšťajú slová „alebo obstaráva“ a za slová „organizácia ochrany prírody“ sa vkladajú slová „alebo ňou poverený subjekt“.

7. V § 47 sa odsek 4 dopĺňa písmenami k) a l), ktoré znejú:

„k) na krovité porasty, ak rastú vo viniciach,^{78aa)} za účelom výsadby nového viniča,

l) na krovité porasty, ak rastú na svahom tvorenom medziradi ovocných sádov^{78aa)} alebo viníc (ďalej len „terasový stupeň“).“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 78aa znie:

„^{78aa)} Príloha č. 1 k vyhláške Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky č. 461/2009 Z. z. v znení vyhlášky č. 63/2018 Z. z.

Príloha č. 8 k vyhláške Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 508/2004 Z. z. ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení vyhlášky č. 59/2013 Z. z.“.

8. V § 47 odsek 5 znie:

„(5) Ustanovenie odseku 4 písm. a) sa nepoužije, ak drešina rastie na cintorínoch, v zastavanom území obce na miestach voľne prístupných verejnosti (ďalej len „verejná zeleň“) alebo ako solitér, stromoradie, súčasť aleje alebo remízy.“.

9. V § 47 ods. 6 sa slová „odseku 4 písm. b) a d)“ nahrádzajú slovami „odseku 4 písm. b) a c)“.

10. V § 47 ods. 7 sa vypúšťajú slová „najmenej 15 pracovných dní“.

11. V § 47 odsek 10 znie:

„(10) Ten, kto chce v súlade s odsekom 4 písm. a) vyrúbať drevinu, ktorá rastie na území s druhým alebo tretím stupňom ochrany, je povinný túto skutočnosť písomne oznámiť orgánu ochrany prírody pred plánovaným uskutočnením výrubu. Orgán ochrany prírody, v lehote 15 pracovných dní od doručenia tohto oznámenia, môže stanoviskom činnosť obmedziť, zakázať alebo určiť podmienky jej vykonania, ak to vyžaduje záujem ochrany prírody a krajiny. Ak orgán ochrany prírody v ustanovenej lehote stanovisko nevydá, považuje sa za súhlasné.“.

12. V § 68 písm. g) sa slová „§ 47 ods. 7 a 8“ nahrádzajú slovami „§ 47 ods. 7, 8 a 10“.

13. V § 68 písm. q), § 81 ods. 2 písm. d), § 90 ods. 3 písm. m) a § 92 ods. 1 písm. zp) sa slová „§ 47 ods. 4 písm. g)“ nahrádzajú slovami „§ 47 ods. 4 písm. f)“.

14. V § 81 ods. 2 písm. m) sa slová „§ 47 ods. 6 druhej vety a ods. 8“ nahrádzajú slovami „§ 47 ods. 6 druhej vety, 8 a 10“.

15. Za § 104j sa vkladá § 104k, ktorý vrátane nadpisu znie:

**„§ 104k
Prechodné ustanovenie k úprave účinnej dňom vyhlásenia**

Na ukladanie sankcií za porušenie ustanovení tohto zákona v znení účinnom pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, ku ktorému došlo pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa použijú ustanovenia tohto zákona v znení účinnom po nadobudnutí účinnosti tohto zákona, ak sú pre toho, kto porušil zákon, priaznivejšie.“.

Čl. II

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

prezidentka Slovenskej republiky

predseda Národnej rady Slovenskej republiky

predseda vlády Slovenskej republiky